

# VRAK-info

**2006 – nummer 1**

maart - april - mei  
(driemaandelijks)



VRAK-rekening: 001-1281217-20  
v.u.: Jan Hellebaut, Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

*Geen geld voor geweld*

**VRAK – AKtie VRedesbelasting**  
**Patriottenstraat 27, 2600 Berchem**

Tel.: 03/281 68 39; Fax: 03/281 68 79; E-mail: [vrak@advalvas.be](mailto:vrak@advalvas.be);  
Website: [surf.to/vrak](http://surf.to/vrak)

## ***Halvering van het Belgische leger?***

De voorzitter van de sp.a wil het aantal manschappen in het leger halveren van 40.000 naar 20.000 en daarmee een besparing van 40% bekomen. Het vrijgekomen geld (ongeveer 1 miljard van de 2,7 miljard euro bij de federale overheidsdienst defensie) kan dan aan ontwikkelingssamenwerking worden besteed. Volgens de voorzitter moet ons leger zich specialiseren in de taken waar het goed in is: transport, ontmijning, medische dienst en gevechtseenheden (para's). Ons leger kan beter volledig worden geïntegreerd in een Europese structuur.

Dit alles staat in een voorstel van beginselverklaring voor de sp.a. Op een congres op 18 maart zal hierover worden gedebatteerd. Op de kritiek die al op zijn plan is geleverd, zegt voorzitter Vande Lanotte dat we moeten durven dromen en een langetermijnvisie moeten hebben.

### **VRAK tevreden?**

We zijn blij dat iemands visie verder reikt dan de volgende verkiezingen. Velen delen zijn inzicht dat "de periode dat ieder land zich moest verdedigen tegen zijn buurlanden definitief voorbij is." Ook zouden we tevreden kunnen zijn als ontmijning, medische diensten en transport een grotere rol zouden krijgen, niet binnen een Europees leger, maar binnen de civiele maatschappij en haar diensten.

Ook los van wat er op Europees vlak gebeurt, kan de ontmijningsdienst nuttig werk verrichten in binnen- en buitenland, het gezegde indachtig: “de ver-  
vuiler ruimt op.” Die dienst kan buiten het leger bij Buitenlandse zaken of de ci-  
viele bescherming zeer nuttig werk verrichten. Het personeel zal dat zeer graag  
doen: ze kunnen mensenlevens gaan redden.

Transportmiddelen zijn zeer nuttig bij rampenbestrijding in binnen- en bui-  
tenland. Ook voor ontwikkelingshulp kunnen ze goede diensten bewijzen. Pilo-  
ten en ander personeel hoeven hun schietopleiding om te doden niet langer te  
gebruiken en zullen zich met hart en ziel inzetten voor echte humanitaire taken.

Medisch personeel zal zeker niet zonder werk zitten. Zij zullen zich aan hun  
eigenlijke verzorgende taak kunnen wijden.

Para's zijn wellicht iets minder gemakkelijk om te scholen voor andere ta-  
ken. Maar ook nu werken er reeds militairen bij de oproepcentrales van de  
spoeddiensten. Zij hoeven hun schietopleiding niet langer te gebruiken, maar  
hun passie voor snelle en gedurfde acties kan daar of bij de brandweer van pas  
komen.

## **Of toch in dienst van oorlogvoering?**

Misschien hebben we voorzitter Vande Lanotte bewust verkeerd begrepen.  
We mogen toch dromen van een betere wereld, niet? Hij stelt echter duidelijk:  
“de legers van de lidstaten moeten worden samengevoegd en moeten efficiën-  
ter zijn.” Dat betekent “integreren en specialiseren.” Hier komen we natuurlijk bij  
de kern van de zaak: onze financiële betrokkenheid als belastingbetaler bij het  
leger, meer bepaald bij het doden en kwetsen van mensen. Het Europese leger  
wordt niet gevormd om mijnen en ander wapentuig op te ruimen, om hulp te  
bieden bij rampen en ontwikkelingssamenwerking of om spoeddiensten te on-  
dersteunen. Ook wijst niets op een onpartijdige politiemacht in dienst van de  
UNO om op verzoek van strijdende partijen de orde te handhaven. “De Europe-  
se Unie heeft een rol te spelen in het hele wereldgebeuren, vandaar dat ons le-  
ger een onderdeel moet zijn van het Europese leger.” (Johan Vande Lanotte in  
het VRT-journaal van 13u op 13-2-06, geciteerd op de webstek van de sp.a).  
Met dat doel wordt de bewapening gestroomlijnd en jaarlijks opgedreven. Het  
militaire budget zal verhoogd worden. Weet de voorzitter van de sp.a dat die  
groei uitdrukkelijk is bepaald in de grondwet van de E.U. die door de federale  
en deelparlementen is goedgekeurd, stommelings of bewust, zonder maat-  
schappelijk debat? (Zie ook het artikel Verdragrechterlijke militarisering in de  
VRAK-info van september 2005.)

De voorgestelde hervorming van het leger is duidelijk: een ontvet leger om  
slagkrachtiger te kunnen optreden in Europees verband overal in de wereld. De  
Europese Unie en/of de NAVO zullen, hetzij als bondgenoot, hetzij als concu-  
rent van de V.S.A., hun investeringen en commerciële belangen verdedigen of  
hun invloedssfeer uitbreiden en hun “democratie” opleggen buiten de E.U. België  
als klein land heeft niet de economische en militaire ambities van de V.S.A.,  
een economische mogendheid als de E.U. heeft die wel.

Hoeveel mensenlevens mag dat kosten? Schieten onze piloten, medici, en  
ontmijners mensen dood? Wellicht niet persoonlijk vermits ze “enkel” andere  
mensen naar het slagveld brengen en mensen weer oplappen voor hergebruik:  
ze werken wel mee aan een oorlogsmachine getraind om te doden en verwon-

den. Die oorlogsmachine vergt tegenwoordig minder mensen maar des te meer geld voor hoogtechnologische wapens. Wij hebben daar gewetensbezwaar tegen. Ook tegen een gehalveerd leger en defensiebudget van 1,6 miljard (waarbij dan nog 0,77 miljard militaire uitgaven op andere begrotingsposten moet worden geteld).

Wij blijven dus gewetensbezwaarden tegen het doden via de financiële volmacht die we aan de belastingontvanger (moeten) geven. Wij wensen de erkenning van dat gewetensbezwaar en een wettelijke regeling. Kunt u ons daarbij helpen, mijnheer Vande Lanotte?

**Ons geweten wordt niet gehalveerd!**

Dirk Panhuis

---

## **Berichten**

### **Platformtekst**

VRAK ondertekende de platformtekst voor de anti-oorlogsbetoging in Brussel van 19 maart. Zie [www.geenoorlog.be](http://www.geenoorlog.be)

### **Fiscaal gewetensbezwaar op het Sociaal Forum van de Middellandse Zee**

In juni 2005 kwam het Mediterranean Social Forum bijeen in Barcelona (Spanje). Derek Brett, vertegenwoordiger van Conscience and Peace Tax International (CPTI) in Genève, werkte samen met de vredesgroep van Tarragona (Catalonië, Spanje). Zo'n 8000 Spaanse oorlogsbelastingweigeraars weigeren het militaire deel van hun belasting te betalen en geven dat geld aan vredesopbouw. In 90% van de gevallen onderneemt de staat geen actie tegen hen. Dit jaar steunden de oorlogsbelastingweigeraars vooral Peace Brigades International.

In een bijeenkomst van antimilitaristische organisaties op het Sociaal Forum werd het "fiscale gewetensbezwaar" met een overweldigende meerderheid toegevoegd aan het "arsenaal" van antimilitaristische acties in de slotverklaring.

(Bron: CPTI News # 2, januari 2006)

### **Geen legerdienst meer in Bosnië-Herzegovina**

In het laatste septembernummer meldden we dat Conscience and Peace Tax International (CPTI) vertegenwoordigd was op een conferentie in Sarajevo over gewetensbezwaarden en burgerdienst (september 2004). Vertegenwoordigers van gewetensbezwaarden en van diverse regeringen van ex-Joegoslavië

bespraken toen de uitvoering van wetten over de burgerdienst en de financiering daarvan. De fiscale militaire dienstplicht kwam toen ook ter sprake.

Enthousiaste gewetensbezwaarden melden nu dat in Bosnië-Herzegovina (B-H) de militaire dienstplicht is afgeschaft met ingang van 1 januari 2006. Wat de politici niet wilden aanvaarden op de conferentie, is na één jaar al werkelijkheid geworden. Alle 3.000 gewetensbezwaarden in B-H zijn nu vrij. Zij willen werken aan vredesactie, antimilitaristische onderwerpen, steun aan gewetensbezwaarden in Albanië, enz.

(Bron: CPTI News # 2, januari 2006)

---

## ***Geweten, conflictoplossing en belastinggeld***

Merkwaardig, die contradicties in de politiek!

Ongeveer iedereen bij de democratische partijen is het er over eens dat het gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld ernstig moet worden genomen. Het verdient alle lof. Men moedigt ons aan om verder te doen. Men moet een persoon in zijn waardigheid laten. Gewetensbezwaren horen bij een democratie enz.

Ook is er een algemene inspanning om het budget voor militaire defensie onder controle te houden en niet te laten stijgen. De voorzitter van de sp.a wil het leger halveren en het vrijgekomen geld voor positieve doeleinden gebruiken.

Minder duidelijk en niet zo algemeen uitgesproken, maar wel zeer bewust bij een aantal politici, is het inzicht dat het leger niet bijdraagt tot het oplossen van conflicten en dat een niet-militaire aanpak van conflicten door burgers nodig is. De heroriëntering van de "gewetensgelden" naar die alternatieve aanpak staat duidelijk in het in de Kamer en de Senaat ingediende wetsvoorstel van VRAK en "het parlement zou dom moeten zijn om die kans niet te grijpen", zoals een van onze gesprekspartners spontaan zei.

Schriil steekt daarbij de onwil af van sommige politieke partijen om het wetsvoorstel tot erkenning van het gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld en tot oprichting van een vredesbelastingfonds te steunen. Men verwijst dan naar de universaliteit van de belastingen (alle belastinggeld gaat in de algemene pot en krijgt een bestemming via het parlement) en naar het feit dat een individuele euro niet van belastingbetaler tot slagveld of militair kan worden gevolgd. Dat militaire activiteiten wel degelijk door de belastingbetaler worden betaald, lijkt dan ineens een abstractie. Wat blijft er dan over van het respect voor het gewetensbezwaar als mensenrecht?

Ook angst voor de precedentwerking speelt mee. Hierbij wordt vaak geen onderscheid gemaakt tussen "niet willen betalen" (voor datgene waarmee men het niet eens is) en "niet kunnen betalen" voor wat een onoverkomelijk gewetensprobleem stelt. Maar zelfs als het "gevaar" zou bestaan dat sommigen geen belasting zouden kunnen betalen voor bepaalde zaken omwille van een gewetenskwesie, is het dan niet wijzer om ook aan dat gewetensbezwaar tegemoet te komen, eerder dan tegen het geweten van die mensen in te gaan? Is de democratie meer gediend door mensen met een actief geweten, of door

mensen met een slapend geweten? Of zeggen we straks opnieuw 'Wir haben es nicht gewusst'?

Gedurende de laatste twee maanden hebben we met een tiental parlementsleden en hun medewerkers over het wetsvoorstel boeiende discussies gehad. Vooral aan leden van de commissie financiën in de Kamer en in de Senaat willen we informatie en verduidelijking verschaffen vooraleer het wetsvoorstel op de agenda komt.

---

### **Dank en verzoek**

We danken de milde gevers die VRAK in de loop van 2005 financieel hebben gesteund door hun eenmalige giften of via een permanente opdracht. Ook de laatste kerstoproep bracht een mooi bedrag in het laatje. Jammer genoeg was er in 2005 nog een klein deficit.

We vragen u om de werking van VRAK dit jaar weer te steunen. Het gewetensbezwaar krijgt enkel maatschappelijke en politieke aandacht als u ook financieel achter VRAK staat. Bijna de helft van onze inkomsten komt binnen via permanente opdrachten en dat geeft de beweging wat zekerheid. Ook kunt u bijdragen via dynamosparen bij Triodos Bank of via krekelsparen bij Fortis Bank. Bij deze laatste bank vraagt u om uw spaarrekening kosteloos om te zetten in een krekelspaarrekening ten gunste van Netwerk Vlaanderen, project VRAK nr. 02/0015. Beide formules kosten u niets en leveren een bijdrage voor VRAK op. Verder zijn losse giften (via het bijgaande overschrijvingsformulier) voor 2006 natuurlijk ook heel welkom.

Loopt u even binnen bij uw bankkantoor om het nodige te doen? Met dank bij voorbaat.

# ***Wat het gemeentebestuur kan doen***

## **... in Providence, V.S.A.**

Op 25 oktober 2005 keurde het stadsbestuur van Providence, Rhode Island, V.S.A., een motie goed waarin het Amerikaanse wetsvoorstel van onze zustervereniging National Campaign for a Peace Tax Fund wordt gesteund. Dat wetsvoorstel heet in de V.S. de Religious Freedom Peace Tax Fund Act. Het is de eerste keer dat een stad in de V.S. zo'n maatregel neemt. De vijftien leden van het stadsbestuur stemden unaniem voor de resolutie die verwijst naar de noodzaak van godsdienstvrijheid en de hoge prijs van de oorlog.

Deze stemming in Providence is een belangrijk onderdeel van een campagne voor het nationale wetsvoorstel voor een vredesbelastingfonds die in de staat Rhode Island op de Amerikaanse oostkust werd gevoerd. Op 12 november werd een concert gehouden in de First Baptist Church, een kerk die traditioneel sterk verbonden is met godsdienstvrijheid. Op 12 december 2005 werd er in het "State House" een hoorzitting gehouden over het wetsvoorstel. Een professor in de rechten verklaarde bij die gelegenheid: "Ik heb wellicht de gemakkelijkste taak gekregen op deze hoorzitting, de taak om de juridische obstakels voor de goedkeuring van een dergelijke wetgeving te behandelen. Het is de gemakkelijkste taak eenvoudig omdat er geen zijn."

De campagne was financieel mogelijk gemaakt door een grote gift van een katholieke congregatie. Hiermee werd een coördinator betaald die samen met veel vrijwilligers gedurende zes maanden aan deze campagne heeft gewerkt.

## **... in Villaputzu, Italië**

Op 25 juli 2005 besliste de gemeenteraad van Villaputzu op Sardinië (Italië) tot een verbod op "het transport, de opslag en het gebruik van alle types van munitie en wapens die verarmd uranium bevatten met het oog op proefnemingen en voor militaire en civiele trainingsoefeningen."

Op het grondgebied van de gemeente ligt de militaire basis van Salto di Quirra die wellicht door het ministerie van defensie zou kunnen worden uitgekozen als terrein voor proefnemingen met verarmd uranium. Sinds de jaren 80 is er al een sterke toename van kankergevallen in dat gebied geconstateerd zonder dat de bevoegde gezondheidsdiensten controles rond de basis hebben ingesteld. Vermits er nog geen steekhoudend bewijs voor of tegen de effecten van verarmd uranium op de gezondheid zijn geleverd, wil het ministerie van defensie verder onderzoek verrichten op de schietterreinen van de basis. Het gemeentebestuur wil dergelijke proefnemingen voorkomen, te meer daar er geen noodplannen bestaan voor de bescherming van de volksgezondheid en het milieu tegen de gevaren van verarmd uranium. Het gemeentebestuur heeft dus haar verantwoordelijkheid genomen.

---

# Agenda

## **19 maart 2006: Brussel: Betoging tegen oorlog**

14u start: van het Noordstation te Brussel naar de ambassade van de V.S.A.;  
info en platformtekst op [www.geenoorlog.be](http://www.geenoorlog.be)

\*\*\*\*\*

## **26-29 oktober 2006: de 11e internationale conferentie van oorlogsbelastingweigeraars en campagnes voor vredesbelasting**

zal worden gehouden in Woltersdorf (bij Berlijn, Duitsland). Het thema is "Oorlog, verantwoordelijkheid, vrede".

Info op [www.peacetax-2006.com](http://www.peacetax-2006.com), bij [friedrich.heilmann@web.de](mailto:friedrich.heilmann@web.de) of bij VRAK. Maak kennis met buitenlandse zielsverwanten en discussieer met hen over boeiende thema's.

\*\*\*\*\*

## **2006: uitstap uit kernenergie**

Voor Moeder Aarde wil met haar 30 Europese partners van Friends of the Earth Europe minstens 1 miljoen **handtekeningen** ophalen voor een uitstap uit kernenergie en voor meer EU middelen voor hernieuwbare energiebronnen en energiebesparing.

In november 2006 zullen de handtekeningen overhandigd worden aan de Europese Commissie te Brussel.

Op 15 april vertrekt een **voettocht** in Tihange via Brussel naar Doel. Aankomst daar op 26 april 2006, precies 20 jaar na de kernramp van Tsjernobyl. De stappers zullen aankomen te Brussel op donderdag 20 april en plannen op vrijdag een aantal bezoeken en acties, o.a. aan Minister Verwilghen en mogelijk ook de Europese Commissie. Gedeeltelijke deelname is ook mogelijk.

Meer informatie op 0495/28 02 59 en op  
[http://www.motherearth.org/tour/index\\_nl.php](http://www.motherearth.org/tour/index_nl.php).

---

---

---